

L' ART DEL PAGÉS

¡Atenció, pagesos!

Lo sofre y lo sulfat de coure.

Hem tingut ocasió de veure un prospecte d' una casa estrangera que anuncia una sustancia anomenada *Sulfosteatitis* que serveix pera combatre 'l *oidium* quan conté un tant per cent de sofre y pera 'l *mildiu* cuan lo conté de sulfat de coure ó pera las duas maluras á la vegada cuan porta las duas cosas.

Creyém com un deber de patriotisme l' advertir á nostres pagesos que sigan sempre partidaris de comprar á Catalunya tot lo que pugan, per quant aixis evitarán que 'l diner vagi á fora. Si algú volgués probar la sulfosteatitis, fassiu en bonhora, però cómprila al nostre pays, donchs n' hi ha pera provehirne en abundancia.

Aixó no vol dir que aconsellém se 'n gastí, donchs ja se sab nostra opinio, de que pera matar l' *oidium*, no hi ha res mellor que 'l sofre y pera combatre 'l *mildiu*, res tant bó com lo sulfat de coure (aram) disolt en aygua, del modo que hem dit repetidas vegadas: però, comprenent que en alguns punts no es fácil emplear la dissolució del sulfat de coure en aygua, alashoras es quan som partidaris de gastar lo sofre mòlt, barrejat ab lo 5 per 100 de sulfat de coure en la segona y següents enso-

fradas, á fi de que serveixi á la vegada pera combatre l'oidium y lo mildiu.

Are y may no olvidin los pajesos, que qualsevol barreja de sofre ab terras inofensivas, encara que siga pols de la carretera, sempre y quan hi haja, al menos, lo 30 per 100, es un preventiu contra la malura vella, y de aquí ve que 'l *mata-oidium* y altres diferents productes, (citém aquell, porque 'ns consta positivament que té mes del 30 per 100 de sofre) curan la malura vella ú oidium.

Qualsevol clase de terras inofensivas, cals, guix, *jaboncillo* ó talch y altres, encara que siga pols de la carretera, barrejadas ab sulfat de coure (que may aconsellarem siga mes del 5 per 100) curan la malura nova ó mildiu.

Partint donchs d' aquets principis fixos, porque la ciencia y la esperiencia nos ho han ensenyat aixís, hem de repetir que habenthi en Catalunya importants y acreditadas casas, ahont se molen ab perfecció sofre y terras; sense faltarne tampoch de confiansa pera la elaboració d' adobs pera las terras, confeccionats á conciencia, en las quals se poden preparar los esmentats específichs: insistím en la conveniencia de provehirse en ellas, ab lo qual ne reportarém ventatjas y ne tocarém las conseqüencias que han de donar per resultat la protecció directa dels nostres interessos.

Fentho aixís, obrarém com á bons patricis: d' altre manera no tindrém rahó de queixarnos quan se 'ns desatenga desde 'l centre ahont se confeccionan tots los decrets, que constituhits en lleys, serveixen pera posarnos lo jou que 'ns endogala cada dia mes, fins arribada la hora de que 'ns aixafará sota 'l pés d' una càrrega tan feixuga com insoportable.

La caritat ben entesa, comensa per casa.—T.

La Agricultura en la Exposició.

Senyors: si ràpidament y á grans rasgos repassém la historia de la humanitat, si analisém las causas de la preponderancia d' uns Estats sobre altres Estats, si indaguém l' origen del poderiu de las nacions, los motius de sa complerta decadencia y total ruina; si observém lo pás de las civilisacions d' un continent á l' altre continent, si recordém al Africa ab sos Faraons, si nostra memoria evoca los poderosos imperis del Asia, que desapareixen devant la civilisació d' Europa, y si per últim á nostra vista apareix grandíós lo pervindre d' América, havém de confessar que una gran causa origen de las etapas seguidas per eixas civilisacions, ha obrat constantment en la creixensa, influhit poderosament en lo desentrotllament ó contribuït poch á poch á la decadencia dels pobles, y aquest motiu, aquesta causa no es altra que las transformacions que ha experimentat en lo transcurs del temps, la fertilitat de las terras, sobre los que s' han fos regnes, creat imperis, brotat ó sortit repúblicas.

D' aquestas observacions, s' ha deduhit y posat en evidencia una veritat que podém considerar com un axioma; que 'l poderiu y la decadencia, la prosperitat ó la pobresa dels pobles, depén del estat de la agricultura; ja se consideri baix lo punt de vista de la densitat de la població, ó se atengui á la major suma de comoditats, de bens, de riquesas que en aquets Estats tinguin los individus que las integran.

L' home busca fixar sa llar en la terra que mes dadivosas recompensas ofereix á sa activitat; procura la satisfacció de sas necessitats per medi del treball, (que sempre es una pena), que menys esforços exigeixi á son organisme y com á conseqüència d' aquesta lluyta incessant entre l' esforços, que es un dolor y la satisfacció qu' es un plaer, s' acomoda, s' estableix, creix y se multiplica ab preferencia en las comarcas y regions en las que la fertilitat del terreno li permet obtindre ab menys suhors mes abundants fruyts.

¿Que es lo que ab tant d' anhel busca l' individu? ¿que es lo que ab tant d' afany procura l' home pera sa familia? res mes que la disminució constant del esforç, de la pena, del dolor y un augment progressiu del plaer, de la satisfacció de necessi-

tats que permeten lo desentrotllament de facultats d'ordre mes y mes enlayrat, que fassin possibles los goigs de la intel·ligència, la comprensió de la bellesa, la concepció de la veritat pera que aixís pugan curullarse indefinidament las aspiracions del ànima.

¿Quin es lo cami seguit per l' home? ¿quin es lo nort que lo guia, que li permeti lograr lo que desitja y la realisació de sas esperansas? no está sino en l' estalvi del esforç, qual resultat es la baratura del producte, expressió de menys valor, no es sino la relació entre una satisfacció y una pena y la baratura es lo terme de la ecuació.

La realitat que l' home s' afanya en trovar, lo que preten lograr per son enérgich esforç y treball, lo que persegueix ab son constant estalvi, base del capital, instrument de producció, no es sino lo que sa fantasia somniava en sa infància, lo que en sa imaginació era terme de la ditxa y *sum-mum* d' la felicitat, *la terra de Xauxa*, jamay trovada, pero sempre á la vista, quals prodigis se fundan en lo límit de la baratura; en lo *minimum* del sol *esforç* del desitj.

Si está en la consciència de tots y existeix en la íntima convicció de cada un de nosaltres, que de la prosperitat de la agricultura depén lo poderiu dels Estats; que de la fecunditat del terreno, n' es expressió lo benestar y riquesa dels individus, hi ha res d' estranyar que tots auném los nostres esforços y procurém la obtenció de tan senyalats beneficis?

(Continuará)

SECCIO DE NOTICIAS AGRICOLAS

Conferencias agrícolas.—En aquest número comensém la publicació de la conferencia pública donada en l' Ateneu Barceloní per lo Sr. Girona (D. Ignasi), qui desentrotllá lo tema de *La agricultura en la Exposició Universal de Barcelona*. Concloua aquesta, seguirem ab la de D. Frederich Bennessat sobre *La viticultura* en aquell mateix Certámen, que ab tant acopi de dats tractá l' assumpto.

Construccions é industrias rurals.—Cridém la atenció de nostres lectors sobre l' anunci insert en la secció corresponent d' aquest número, en lo qual se fa referencia á la important

obra que dú aquell titol; única en sa classe en Espanya y deguda á la consciensuda ploma de nostre coloborador y apreciat amich, l' estudiós enginyer industrial, D. Joseph Bayer y Bosch.

Crísis taronjera.—En Alcira (*Valencia*) s' ha celebrat la anunciada reunió dels mes importants culliters de taronja de la provincia ab l' objecte de conjurar la espantosa crísis perque atravessa aquesta producció y qual crísis s' atribueix á la carestia dels transports per ferro-carril, y á las immoralitats que 's cometen ab la manera de negociar aquell fruyt en los mercats extranjers.

¡Sempre lo mateix! Temps ha que vením queixántnosen.

Influencia de la temperatura en los blats.—Son de interés los estudis analítichs darrerament fets per dos químichs alemanys sobre la influencia climatológica y de las estaciones en la producció del blat.

Sembla que després d' analisadas cuydadosament una cantitat de mostrars de cereals europeus y asiátichs, han trovat las següents proporcions de sustancias nitrogenadas ó albuminosas y midó: los blats europeus contenen, per terme mitx, 13'9 per 100 de las interiors, mentres los de la India solsament ofereixen lo 12'66 per 100. Se trova mes sovint, que la major proporció d' elements albuminosos y gluten están en lo grá que ha madurat depressa, en lo qual la proporció respectiva es de 13'17 y 18'08 per 100. Si lo período en que s' efectuá la maduració passa de 130 dias, queda reduhida á 12'47 per 100 la proporció albuminosa, y la de gluten sols ofereix la de 9'22 per 100. Lo grá petit sempre está caracterisat per una gran proporció de gluten, mentres que 'l grós es rich, especialment en midó. Per lo tant es consegüent á una rápida maduració de cullita lo ser mes nutritiu lo grá, que 'l d' altre en que aquella haja sigut tardana; de lo qual se deduheix que quant major siga la proporció de gluten en la farina, mes abultada ha de ser la massa que formi y per lo tant la farina de blat de rápida maduració té de produhir pastas mes lleugeras. Pera 'ls flequers es important que las farinas cortingan una cantitat de midó, y aixís es que 'l millor pá será lo pastat ab farina de blats grossos cullits primerenchs.

Mapa regional vinícola.—Vol tot una perfidia en los moments actuals, la campanya que están fent per aquesta provincia 'ls editors de dita publicació. Es una constància la d' aquestos senyors en procurar-se datos de per tot arreu pera completar mellor la seva obra. Mentres en unas comarcas son molt ben rebuts, en altres no ho son tant; haventhi Ajuntaments que s' han portat verdaderament bé, ajudant á mida de sas forsas la important publicació del Mapa que 's proposan realisar sos editors, desseguida de conclosa la ruta empresa, á fi de ferla mes útil y assequible al públich en general.

Aquesta setmana han estat recorrent los partits d' Arenys de Mar y Granollers del Vallés, ahont sembla trovan la acullida merescuda.

MERCATS, FIRAS Y CULLITAS.

Andorra.—Per acort del Ajuntament de dita vila, la renombrada fira que cadany se celebrava 'l dia 10 de Maig, se verificará en aquest, lo dia 8 d' Abril.

Banyolas.—Blat á 15 pessetas la quartera de 80 litres.—Ségol á 12.—Ordi á 7.—Cibada á 6'50.—Blat de moro á 9.—Fabas á 10'25.—Fabons á 11'50.—Llovins á 8.—Vessas á 12.—Fayol á 11.—Trepadella á 7'50.—Monjetas á 21.—Ciurons á 20.—Ous á 0'80 la dotzena.

Berga.—Xeixa á 14'50 pessetas la quartera.—Forment á 13'75.—Segla á 11.—Mestall de 1.ª á 13'50.—De 2.ª á 12.—Ordi á 9.—Cibada á 7.—Blat de moro á 10'75.—Garrofins á 14'50.—Fabas á 13'50.—Monjetas á 20.—Patatas á 4 pessetas la quartera.—Porchs: de 50 carniceras á 1'72 pessetas.—De 60 á 1'75.—De 70 á 1'78.—De 80 á 1'81.—De 90 á 1'81.—De 100 á 1'84.

La fira del dissapte y diumenje de la setmana passada, encara que 's vejé sumament concorreguda á causa del bon temps, pocas foren las transaccions que s' hi verificáren y baixos los preus de tot, lo qual no es d' estranyar, donchs lo pays se trova sense diners y per cada comprador hi havian deu venedors

Puigcerdá.—Blat, á 24 pessetas los 145 litros ó la carga.—Ségol, á 17.—Ordi, á 16.—Patatas á 7 los 124 kilógrams 800 grams. Moltó, á 1'75 lo kilo 200 grams ó carnicera —Badella, á 1'25.—Bou, á 1.—Porch, á 2'25.—Id. sech, á 2.—Llonganissa seca, de 4 á 6 pessetas la carnicera.

Soller (Mallorca).—Una ratxa de vent ha causat considerables danys, sinó en l' arbrat, en los fruyts actualment assahonats, aixó es, en las taronjas, quals propietaris podrán aprofitarne molt pocas de las que 'ls hi quedavan en sos horts y que ells esperavan cullir mes endevant, quan per lo avansat de la estació hagneran tingut millors preus en los mercats.

Valls.—Ordi á 7 pessetas la quartera de 70'80 litres.—Monjetas del Pinet, de 22 á 24.—Fabons á 10.—Oli de oliva, de 3'75 á 4 pessetas lo quartá de 4'13 litres.—Garrofas á 4'50 pessetas lo quintá de 41'60 kilógrams.

Vich.—Xeixa á 13'75 pessetas la quartera.—Forment á 12'75. Mestall á 10'75.—Ségol á 9'50 —Ordi á 6'75.—Cibada á 6.—Espelta á 5.—Blat de moro á 9'50.—Fajol á 9.—Fabas á 10'50 —Llegum á 12'25.—Fasols á 18.—Mill á 12.—Ciurons á 15.

Lo primer mercat de Quaresma atragué molta major animació que 'ls ordinaris, però no obstant foren molts menos las transaccions verificadas, de las que 's verificavan en no llunyans temps, influhint, sens dupte, d' una manera decisiva la actual crisis industrial y agrícola perquè está atravessant lo pays.

VINS.

Segueix pujant la exportació de nostres vins ab destí á la vehina República. En Janer últim ha rebut aquest pais 1,062'91 hectólitres de vins comuns, contra 1,027'46 en igual mes de 1888 resultant en sa conseqüencia una millora de 46,607 hectólitres

Ab tot de tant petit augment, Espanya ha aumentat sa exportació ab dit destí á la friolera de 240,943 hectólitres, per quant en Janer de 1888 figurém per 483,664 hectólitros, y en lo mateix mes del corrent any per 724,507.

Clar está que tant considerable augment hi ha que atribuhirlo á la ruptura de relacions comercials entre Fransa é Italia; pero

sense conèixer aquesta causa primordial de nostra extraordinària puja, es molt de cridar la atenció que Portugal, quals vins adeutan en la Aduana francesa lo mateix dret aranzelari que 'ls espanyols, dos franchs per hectólitro, no sols no apareix ab l' augment corresponent, sinó que lamenta un descens de 27,796 hectólitres. Portugal, que importà en Fransa en Janer del any passat 101,193 hectólitres, sols ha enviat en lo primer mes del present any 73,397 hectólitres.

Italia ha baixat 305,609 hectólitres, de 323,357 à 17,748.

Per últim, Alger, Hungría y demás païssos apareixen en 1888 per 118,658 hectólitres, y en 1889 per 246,029, havent, donchs, conseguit una millora de 127,371 hectólitres.

En Janer pròxim passat figuran nostres vins en lo mercat francés per mes dels dos tersos de la importació total; y com aquesta ha sigut valorada per la administració de Fransa, en 37.681,000 de franchs, resulta que la vehina República nos ha donat per lo vi que li hem enviat en lo primer mes del corrent any, vinticinch milions de pessetas en xifra rodona.

VALLS.—Vins blancs, de 10 à 13 pessetas la carga de 60'121 litros.—Negres de 1.ª, de 17 à 20.—De 2.ª, de 12 à 14.—Pera cremar, de 6 à 8.

Tarragona.—Segons *El Avisador Comercial*, l' últim mercat, celebrat la setmana passada, fou bastant mes animat que 'ls anteriors, efecte de que diferents casas y comissionistas francesos compraren pera servir demandas fetas desde la vehina República.

Las classes que mes se vengueren foren los Priorats y los del Vendrell, pagantse 'ls primers ab alguna puja y quedant en suspéns algunas vendas d' importancia.

Sens cap dupte 'l mercat del divendres fou lo mes animat en lo que va d' any, donchs la concurrencia de forasters va ser gran.

Los preus à que 's varen vendre, son los següents:

Negres Priorat, de 45 à 48 pessetas la carga de 121'600 litros. Baixos Priorat, de 38 à 45 —Del Camp, de 14 à 16.—Del Vendrell, de 18 à 22 —De Montblanch, de 10 à 14.—De Benicarló, de 13 à 18 —Blanchs del Camp, de 14 à 17.—Blanchs de la Comarca, de 15 à 18.

IMPRENTA DE VÍCTOR BRDÓS Y FELIU, MOLAS, 31.—BARCELONA.